

2021 Határtalanul
Derecskei Bocskai István Általános Iskola
HAT-KP-1-2021/1-000899

"A szabadság nyomában - barangolás a Szepességben"

Célország: Szlovákia

Az utazás kezdő időpontja: 2022. május 14.

Hazaérkezés időpontja: 2022. május 18.

Diákok száma összesen: 30 fő

Ebből SNI diákok száma: 5 fő

Kísérők száma összesen: 4 fő

Ebből kísérő pedagógusok száma: 4 fő

Az utazás(ok) során megtett km (autóbusz esetén menetlevéllel igazoltan): 1078km

Napok száma: 5 nap

Előkészítő foglalkozás időpontja, rövid leírása: Dátum: 2022.05.09.

Leírás:

Iskolánk sikeresen pályázott a **Határtalanul!** program keretében. Szepesség a Felvidék kincsesládája, a pályázatunk programját úgy állítottuk össze, hogy a Felvidéken barangolva felkeressük azokat a történelmi helyszíneket, várakat, kastélyokat, melyek a magyar történelmünk jeles színterei.

Műveltséggel, egyediséggel, és mindenekfelett a legtöbb természeti szépséggel megáldott megyék közé tartozik a Szepesség.

Célunk az volt, hogy tanulóink a történelem- és a magyarórákon megtanult eseményeket a felkeresett helyszíneken felidézzék, elhelyezzék az emlékezés koszorúit.

Tudatosítottuk a tanulóiban, hogy másik országban fogunk járni, iskolánkat, városunkat, hazánkat képviseljük, így megbeszéltük az elvárt magatartást. Megtörtént a fotó és videó készítő felelősök kiválasztása, akárcsak az előzetes feladatok kiadása is.

A Határtalanul! program célja, hogy az adott korosztállyal felkereshessük a Kárpát-medence magyarlakta területeit.

A tanulmányi kirándulást megelőzően pedagógusaink tartottak érdekesítő előadást és bemutatót, hogy minél többet megtudjunk a Felvidékről és az ott élő magyarokról.

Digitális táblán és történelmi térképeken megnéztük azokat a területeket, amelyeket az utunk során fel fogunk keresni, majd mindenki a jegyzetfüzetébe a fontosabb tudnivalókat felírta.

A 7. évfolyam osztályfőnökeivel átbeszéltük a toleráns és kooperatív viselkedés szabályait.

Értékelő óra időpontja, rövid leírása: Dátum: 2022.06.10.

Leírás: A hazaérkezést követően megtartottuk az értékelő órát, amelyen felidéztek a kirándulás során felkeresett helyeket és történelmi eseményeket. Felelevenítettük a kirándulásunk legfőbb célkitűzését, és értékeltük azok megvalósulását.

Megnéztük az elkészített fotókból összeállított bemutatót, és megtekintettük a videófilmet is.

Mindenki elmondhatta legkedvesebb emlékét, Felvidéken szerzett élményeit. Beszélgettünk arról, hogy ki, milyennek ismerte meg a felvidéki embereket, diákokat. Utána a diákok beszámolója következett, néhányan felolvasták az utazásról írt fogalmazásukat, és felidéztek a "LEG"-pillanatokat. A gyerekek a kiránduláson megtanult verseket és dalokat is bemutatták. Elmondhatták személyes véleményüket és tapasztalataikat.

Visszatekintésünket azzal kezdtük, hogy a helyszíneket és az eseményeket időrendi sorrendbe tettük. Ezt követően egy párkereső játék segítségével felidéztek, milyen nevezetességekkel találkoztunk a helyszíneken. Utunk legfőbb állomásait a térképen is megkerestük. Miután csokorba gyűjtöttük a sok történelmi emléket, építészeti és egyházi alkotást, megállapítottuk, hogy milyen sok ismerettel bővült tudásunk. Utolsó lépésként digitális jegyzetet készítettünk arról, kit mi érintett meg leginkább utunk során. Visszatekintésünk zárásaként meghallgattuk a „Nélküled” című dalt.

Megható volt látni mennyire megérintette a gyereket az együvé tartozás és a hazaszeretet érzése.

Öröm volt együtt tanulni, tapasztalatokat gyűjteni és szórakozva tanulni.

Kérjük foglalja össze a projekt legfontosabb eredményit, tapasztalatait:

A projektnek valamennyi résztvevő sokat köszönhet, tanulhattunk történelmünk nagyjairól, jeles eseményeiről, megtapasztalhattuk a magyarság gazdag kulturális örökségét. Tanulóink számos programon vehettek részt, melyek során magyarságtudatuk fejlődött, történelmi események sorát kereshették fel, megcsodálhatták a hegyvidéki tájakat. A megvalósított programokon és élményeken túl legnagyobb eredmény, hogy a tanulók együtt lehetettek, több napra volt lehetőségük elutazni, melyet az elmúlt évek járványügyi helyzete nem tett lehetővé. Közösségépítő szerepe így rendkívül hasznos volt ennek a projektnek.

A támogatás felhasználásának részletezése, a tanulmányi kirándulás rövid bemutatása (ismertesse a megvalósított feladat célját 3.1 szerint):

A pályázatunk programját úgy állítottuk össze, hogy a Felvidéken barangolva felkeressük azokat a várakat, kastélyokat, amelyek a magyar történelmünk jeles helyszínei. Szepesség a Felvidék kincsesládája, amelynek sajátos kultúrája van. Saját nyelvjárásuk, népviseletük, mondáik vannak. De a

megyék lakosai jellemükben, szokásaikban is különböznek. Mindegyik megye egyedi sajátosságokkal rendelkezik.

1. nap

Kassa: A Szent-Erzsébet Dóm. Már a buszon kialakított tanulópárokkal készültünk a Kassai látogatásra és magyar vonatkozású fejtörőre.

A Rákóczi rodostói háza másolatának a felkeresése volt a célunk. Az emlékezet koszorúinak az elhelyezése történt meg a kriptában. Ezután sétát tettünk az óvárosban. Megcsodáltuk a Mátyás király emlékére építtetett Jakab-palotát, majd a Miklós-börtönt, akinek névadója, a kegyetlensége miatt hírhedtté vált Miklós hóhér volt. Kihelyezett történelemóra keretében meghallgathattuk, hogy a Lőcsei-házban tartották meg Bethlen Gábor és Brandenburgi Katalin fejedelmi menyegzőjét, és az egykori jezsuita templomban alussza örök álmát Báthory Zsófia és fia I. Rákóczi Ferenc. A város egyik büszkesége, a magyar gótika kiváló alkotása a kassai dóm, azaz Szent Erzsébet székesegyház. 1906-ban itt helyezték örök nyugalomra II. Rákóczi Ferencet és családtagjait.

2. nap

Lőcse: Előzetes feladat volt Mikszáth Kálmán Fekete város című regényéből olvasónapló készítése. A regényből rövid részleteket olvastak fel a gyerekek. Így megtanulhatták a diákok a szárnyasoltárok fogalmát és szimbolikai jelentését.

A szegyenketrecnél rögtönzött bírósági ítélezést is tartottunk a pletykás fehérrépről.

A régi városháza a 15. században épült, gótikus stílusban. Ma a sok érdekességet rejtő Szepesi Múzeum működik benne. A titkos lépcsőhöz vezető ajtó híres festménye a Rákóczi-féle szabadságharc idején játszódó Jókai-regény ihletőjét, a Lőcsei fehér asszonyt ábrázolja, amint csalfán hívogatja a várba bejutni akaró labanc ellenséget.

Szepesmindszent: Gótikus templomának padlásán néhány részlet még látható a Szent László-legendából, amelyet megcsodáltunk egy történelmi kiselőadás kíséretében.

Utána **Késmárkra** érkeztünk, mely a Thököly család ősi fészke. Történelemórai kapcsolatot teremtettünk– Felső-Magyarország és Erdély fejedelme Thököly Imre között. Koszorúzás és rövid verses történelmi visszatekintő volt az Új Evangélikus templom mellékkápolnájában. Majd a Szent Kereszt Templomban tettünk látogatást, melyet svéd hajóácsok készítettek. Átsétáltunk az evangélikus templomhoz, ahol Thököly Imre, felső-magyarországi és erdélyi fejedelem nyugszik. Versekkel és koszorú elhelyezésével tisztelegtünk a síremlék előtt, amely Izmirből került vissza.

3. nap

Harmadik napunkon csodálatos épületeket, várat tekintettünk meg.

Szepeskáptalan: ez a település Szent István király idejében a XI. században keletkezett, már a XIII. században a szepesi káptalan székhelye volt. A jelenlegi kéttornyú Szent Márton-bazilikát 1232-ben kezdték építeni. 1488-93 között építették hozzá a magyar gótika remekművét, a Szapolyai-kápolnát.

Szepeshely egyetlen utcájában sorakozó kanonokházak gótikus eredetűek, gyönyörű képeket készítettünk a későbbi rajzórák témájához. A Szepesi vár a középkori Magyar Királyság legnagyobb alapterületű vára volt, ma az UNESCO-világörökség része. Emlékhely-kereső játékot indítottunk a vár területén, melyet kiegészítettünk egy kis biológiaórával, hiszen rengeteg, védett ürge található a vár alatt elterülő réten.

Felkerestük a Szent Erzsébet kápolnát és a kínzókamrát is. Földrajzói kapcsolódás: a Szepesség e részén gyakori, hogy ásványvíz tör a felszínre, és igen sok helyen, ahol ez megtörténik, hófehér mésztufa bevonatot képez a felszínen.

4. nap

Célállomásunk: **Csütörtökhely**. A látogatókat elsősorban a Szapolyai-kápolna, a magyarországi gótika legtükéletesebb alkotásaként számon tartott műremek vonzza. Halhólyagos díszítésű festett ablakai magyar szenteket, ill. Szent László legendáját ábrázolják. Gyönyörű tartópillérek, gazdagon díszített függő karzatot csodálhatunk meg. Az alsó szint szolgált a Szapolyaiak temetkezési helyéül, bár erre a célra végül nem használták. Felső pedig a Szűz Mária mennybemenetelének szentelt kápolna.

Rozsnyó: A következő település II. Rákóczi Ferenc egyik kedvenc tartózkodási helye volt, olyannyira, hogy 1706-ban innen kormányozta a fennhatósága alatt lévő országrészeket. Fontos bányaváros volt. A tér nevezetessége Andrassy Franciska emlékműve. Bejártuk a Bányászati Múzeumot, amely egy 1910-ben épült szecessziós épületben működik, geológiai, természetrajzi, bányászati és kohászati tárlatokkal.

5. nap

Utolsó napunk első programja **Eperjes**: A reformáció egyik központjává vált. Tárnoki városként önállósult. Megcsodáltuk és felvázoltuk rajzpapírra a csodálatos orsó alakú főteret. Valamint megnéztük a Szent- Miklós székesegyházat. Majd a reneszánsz stílusban épült Rákóczi házat tekintettük meg, ahol a tanulókkal rögtönzött rajzórát tartottunk. A tanulmányi kirándulás zárásaként meglátogattuk a **betléri** Andrassy kastélyt, amely a település fő nevezetessége. Ez Magyarország egyik legnagyobb, épségben fennmaradt, eredeti bútorokkal berendezett kastélya.

A rezidenciát Andrassy István báró, kuruc generális, a család betléri ágának megalapítója építtette. Egyik legszebb része a mintegy húszezer kötetet számláló hatalmas könyvtár. A kastélyt egy nagy kiterjedésű romantikus park veszi körbe.

Külhoni csoporttal tervezett közös tevékenységek bemutatása: Vállalt

Látogatás egy magyar iskolában (Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola): Szlovákiában is Alkotmány biztosítja az anyanyelvi oktatás lehetőségét. A szlovákiai magyar nyelvű kisebbségi oktatás kiépített hálózattal bír. A 263 magyartanítási nyelvű iskola, az összes szlovákiai iskolának 12 %-át teszi ki. Találkoztunk magyar anyanyelvű diákokkal és tanáraikkal. Megismerkedtünk az iskola történetével

Magyarság Háza rendhagyó tanórán való részvétel bemutatása: Nem vállalt

Kárpátmedencei Bakancslistán és/vagy Rákóczi nyomában – Kárpátmedence útikönyvben szereplő helyszínre való látogatás bemutatása: Vállalt.

BAKANCSLISTA: Szepesi vár – Lőcse – Késmárk – Kassa - Szepesmindszent

Lőcse: A Szent Jakab templom kétségkívül legfontosabb remeke későgótikus, hársfából faragott főoltára, mely méreteivel (18,6mX6m) a világon a legnagyobb. A Lőcsei Pál keze munkáját dicsérő oltár a szentély egész terét betölti. A mester és tanítványai tíz éven keresztül dolgoztak a remekművön. A főoltár egyik legértékesebb része az Utolsó vacsora ábrázolása az oltár alsó részében.

Kassa: A Középkori Kassa a helyi apátság és a vár között félúton alakult ki. A város írásos említése 1230-ba nyúlik vissza, amikor a települést Villa Cassa néven említik. Ebből a változatból alakult kis a latin Cassovia elnevezés, később a német Kaschau, a magyar Kassa és végül a szlovák Košice is.

A város 1342-ben szerezte meg a **szabad királyi város** rangot. A város számára különösen fontos volt 1369. május hetedike, amikor a város Európában elsőként kapta a király által aláírt címer okmányt.

Szepesi vár: A Lőcsétől 15 km-re fekvő Szepesi vár Közép-Európa legnagyobb erődítése, értékes műemlék, az UNESCO Világörökség része. Gazdag történelmét ostromok, ármány és összeesküvés terheli. Fegyvermúzeumával, órák alatt is nehezen bejárható óriási kiterjedésével a Szepesi-medence kalandos kirándulásra lehetőséget nyújtó turisztikai központja. Sajnos, a vár egy része zárva volt a felújítás miatt, de így is fantasztikus látvány tárult elénk a várkapuból.

Késmárk: Napjainkig megőrzött túlnyomórészt reneszánsz külsejét a Thököly családnak köszönheti, 1596-1601 között építették át a gótikus várat reneszánsz stílusú kastéllyá, családi székhelyükké téve azt. Messze földről érkeztek olasz kőfaragók, kőművesek és festők, az udvaron reneszánsz arkádokat kialakítva, gazdagon díszített termeit falfestményekkel látták el. Híres fejedelmünk, Thököly Imre is a városban született.

Témanap bemutatása a nemzeti összetartozás témájában, illetve a Nemzeti Összetartozás Napján: Vállalt

Trianoni emlékműsor a három hetedik osztállyal.

Ideje: 2022.06.04. Helyszín: Iskolaudvar, Derecske

Élménybeszámolóval egybekötött ünnepséget, témanapot szerveztünk a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából. A diákok műsorukban felelevenítették az 1920-as trianoni békeszerződés következményeit, amellyel a magyar nemzetet öt, a mai állapot szerint nyolc államban szórták szét. A megemlékezés méltó keretek között, a hetedikesek szereplésével valósult meg. A táncosok felvidéki táncokat bemutató előadása felejthetetlen élményt nyújtott. A műsor által a tanulók mélyebben megismerhették a nemzeti összetartozás fogalmát, történelmi jelentőségét. Az iskolában a műsort követően a Határtalanul pályázat keretében kiránduláson résztvevő diákok tartottak beszámolót felvidéki útjukról, az aulában kiállítást szerveztünk, fényképek segítségével meséltünk a felvidéki útról.

Szálláshely: Ótátrafüred Partizán Panzió /5 Nap/

Fakultatív program rövid bemutatása:

A Kassán eltöltött idő alatt a gyerekek kaptak szabadidőt a sétálóutca bejárására, és szuvenírek vásárlására volt alkalom. Estéenként sportolási lehetőségeket biztosítottunk a tanulóknak.